

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illet
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 61. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12
Negyedévre ——— 6
Egy hóra ——— 2
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, március 16.

Március 15.

Nagybecskerek, március 16.

Ragyogó tavaszi verőfény köszöntötte tegnap márciusi idusát. Mindenütt derű, mindenütt fény, kinn a világban, benn az emberek szívében.

A szél lengeti a nemzeti lobogókat, amelyeknek szívdertítő, vérpezsdítő színei fokozzák az ünnepi lelkes hangulatot s egy hatalmas éjjenriadalomba olvadnak össze a hazában elhangzó tüzes szavak, amelyek a szabadság nagy napjának emlékeztető hirdelik mindenfelé, a kárpátok hatalmas bérceitől le ideáig, a nagy alföld délibábos rónáig.

Nagybecskerek is, amelynek vidékén oly buján virítottak félszázaddal ezelőtt a szabadság vértózsái, mint minden évben, az idén is el nem muló tüzrel áldozott március 15-ike emlékének s a lakosság apraja nagyja egyforma lelkesedéssel vett részt az ünnepségeken, melyeket testületek, egyesületek, iskolák rendeztek.

A tegnapi ünnepekről a következőkben számolhatunk be:

A templomokban.

Az ünnepségek bevezetője a róm. kath. plébánia-templomban tartott istentisztelet volt, a melyet Wágner Nándor végzett Schipper, Brunner és Engel lelkészek segédletével. Az isteni tiszteleten megjelentek a különböző hatóságok, intézetek, testületek képviselői, az iskolák növendékei s nagy közönség, úgy, hogy a templom zsúfolásig megtelt.

Az ev. ref. templomban szintén délelőtt volt az isteni tisztelet és itt Szalay József lelkész megható imával áldozott a nagy nap emlékének.

Az izraelita templomban tartott istentiszteleten nagy közönség jelent meg és lelkes figyelemmel hallgatta dr. Klein Mór szép beszédét.

Az iskolákban.

A templomból a tanulók visszamentek az iskolákba, ahol külön-külön megünnepelték a tan-
testületek és növendékek március idusát.

A főgimnázium ünnepélye délelőtt fél kilenc órakor kezdődött. Először a gimnáziumi énekkar elénekelt a szavakat, azután Seehorsch József VIII. oszt. tanuló tartott sikerült felolvasást március 15-ének emlékeztetőjéről. Majd Tóth László VII. oszt. tanuló hatásosan elszavalt Prém Józsefnek a „Szabadságról” című költeményét, végül az ifjúsági énekkar elénekelt a Himnusz-t.

A felső-kereskedelmi iskolában délelőtt 8 órakor volt az ünnepély. Az ünnep első pontja volt a „Szózat”, melyet az ifjúsági énekkar énekelt el. Ezután Knyaskó Lajos felső-kereskedelmi iskolai igazgató mondott nagyhatású megnyitó-beszédet. Ezt követte Ábrányi Emil „Március 15” című költeménye, melyet Balogi A. középső osztályú tanuló szavalt el. Az emlékbeszédet Barth Győző felső oszt. tanuló mondotta, sikerülten ecsetelve a nagy nap jelentőségét.

Ezután Luxeder Ernő felső oszt. tanuló Dalmady Győzőnek „Csak magyarok legyünk” című szép költeményét szavaltta el, mely után az ifjúsági énekkar elénekelt a „Himnusz”-t.

A polgári iskolában az ünnepélyt Dürner „Vihar”-ával nyitották meg, melyet az ifjúsági énekkar énekelt el. Ezután Török Ferenc polgári iskolai tanár mondott nagyhatású beszédet, melyet a következőkben közlünk:

Hiába minden szép és jó beszéd!

Sajtó szabadságot szereztek.
Sajtó szabadságot, csak ezt ide!
Ez oly nagy, oly mindenható ige
A nemzetben, mint az Isten „legyen”-je,
A melylyel egy mindenséget teremt.

dörögte az utolsó rendi országgyűlés fülebe „Ó”, az „első”-elseje.

„Előre a vassal!” hangzottak el a jóslatszerű szavak 1848. március 15-én, midőn Petőfi, Jókai, Vasváry és Bulyovszki a felett tanácskoztak, hogy mi történjék a 12 pontos petícióval?

S e szavakkal kezdődött meg a sajtószabadságnak, a népszabadságnak örökké emlékeztető napja, melynek mai évforduló ünnepén mintha füünkbe esendülne a korszak vezető fátyalainak e szavai, mintha elvonuló kép gyanánt

tündérkéz varázsolná elénk az 1848. év előtti sebekkel borított beteg Hungáriát, mintha benne volnánk az események rohanó árájában: oly hűen tárulnak elénk a korszakok és a „nagy nap”-ok; oly hűen látjuk lelki szemünkkel a nagy napok hőseit, kiknek mindegyike történelmünkben egy üstökös pályát megfutott ragyogó alak, — s csodás események, melyek egy újabb évezredet biztosítottak nemzetünknek.

Minő sötét kép hazánk 1825 előtt, mivelődés és létezési cél nélkül, rendi rongyaiba senyvedve, mikor a nemzetet a minden jogokkal fölruházott félmilliónyi, semmit nem tevő, senkinek nem engedelmekedő, semmi irányban nem haladó nemesség képezte; mikor az ország minden terhet viselő többi 15 millió lakosságának nem volt hazája Magyarország.

De mintha 1825 után hajnalodna. Mintha egy jobb korszak közeledtét jeleznék a reformokat sürgető liberálisok s az újításokat gátló konzervatívok küzdelme; a „Hitel”, „Világ”, „Stádium” megszületése; e korszak két legnagyobb szellemének tollharca, mikor az egyik büszkén kiáltja mindazok fülebe, kik a haladás kerekét megállítani akarják: „veletek és mellettek, ha lehet; nélkületek, sőt ellenetek, ha nem.”

Azután ismét elsötétül a kép. Az adminisztratív rendszerbe bejutott abszolútizmus miatt nem tud megvirradni.

S bár jobb jövő reményével kecséget a századok óta először magyar nyelven megnyitott 1847/8-iki országgyűlés, mégis baljóslatu sejtelem támad lelkünkben, ha a válaszfelirat, a közteherviselés, az örökvalóság, az ösiség eltörlése, a honosítás, az adminisztratív kormányrendszert támadó felirat kérdései körül a pártok heves vitáját s a már-már vereséget szenvedő liberálisokat nézzük; midőn kitor február 22-én Európa metropolisában a trónokat fölforgató fergeteg, a forradalom, melynek ézengető hangja a zivataros menydörgés, a hőszült népharag végigzug a megvéndt Európán, gyors cselekvésre serkenti a háborgó elemeket s friss erőt önt a csüggedő ellenzék szívébe.

Már március 3-án a vészharang kongását véljük hallani a magyar Versaillesben, midőn Kossuth az alsótáblán, híres beszédében kimondja, hogy „... Mi rajtunk egy fojtó gőznek nehéz átka ül, a bécsi rendszer csontkamarájából sorvasztó szél fu ránk, mely idegeinket megmereviti s lelkünk röptére szibbasztólag hat...”; aztán beterjeszti a királyhoz intézett feliratát, melyben az osztrák örökös tartományok részére alkotmányt, nemzetünknek szabadelvű reformokat s e reformok alapfeltételül és biztosítékul független felelős minisztériumot kér.

Mily határtalan lelkesedést kelt a Lajtán innen és túl e gyűjő hatású beszéd és a reformok megvalósítását sürgető s az alsótábla által már március 4-én vita nélkül elfogadott felirat! és minő elkeseredést szül az udvarhoz szaladgáló aulikus főrendek esőkönyvöködése!

De nincs ok a csüggedésre!
A közeledő vihar előszele, a forradalom láza nálunk is fölirzza az ébredező közszellemet, megcsörrenti a nemzetre rakott bilincseket, lánggra gyújtja a szívekben a szabadság vágyát.

Hangzik a kor intő szava is a főrendek huzavonája miatt fölhaborodott közvéleményben, mely az országgyűlési ifjúság zajos ülésén s Pozsony város hazafias közönségében nyilvánul meg először.

Majd magánlevelek s a sajtó útján átterjed az ország szívébe, a „Jelenkor” szűk helyiségeiben ülésező pesti ifjúság körébe, mely a felosztásra mit sem adva, a Pilvaxban, a „Tizek” társaságában, a „Közvélemény asztalán”-nál s az „Ellenzéki kör”-ben vitázik a népszabadság kérdései fölött, érleli a reformok megvalósítását.

Látjuk az ifjúság lelkesedését és haragját átragadni a csöndesebb vérű közönségre, mely forrongásban jön s megalakul a napról-napra ülésező nagybizottság. élén a „márciusi ifjakkal”, mely a háborgó közvélemény nyomásával, népgyűlés tartással s Rákoson egy nagyszabású lakoma rendezésével akar hatni a tétovázó országgyűlésre.

E léleken ott vagyunk a szétforgácsolt magyar társadalom legelső összeforrásán, az „Ellenzéki kör”-ben március 14-én megtartott népgyűlésen s halljuk a magyar Achilles ajkairól: „Mit kíván a magyar nemzet?”

Halljuk a tüzevű Vasváryt s a higgadt Klauzált, ki ellen hiába küzd a rendíthetlen

Irányi, hiába opponál az ifjúság javaslatára a gyűlés kimondja, hogy a petíciót csak akkor terjeszti a rendek elé, ha azt az országgyűlési ellenzék is helyesli s ha az országosan köröztetve több százezer aláírással lesz aláírva. A népgyűlés e határozata ellen indítja meg az ifjúság a népre való hivatkozást e nagy ünnepeket szülő ama megállapodásával, hogy tüntetést rendez s a nemzet kívánságait tartalmazó 12 pontot, amennyire lehetséges, azonnal életbelépteti.

Ezzel végződött március 14-ike, mely jelezte egy jobb aera hajnalodását.

Fölvirradt 1848. március 15-e, nagy idők nagy napja,

... mely csodás erővel

Évszázadok számára épített.”

Köszöntünk március idusa, most, hogy eljöttél a tavaszodó évvel! Mint a tűzimádó a napsugarat, úgy köszöntünk téged!

Eged akkor boros volt s mégis lángsugar nap ragyogott rajta.

A te napod szent szabadság! A te napod, mely fölgújtotta a szívekben lappangó tüzet, a honszeretetet s egygyé forrasztotta a magyart. Ime! a lángoddal eltelt kis csapat „lelki prytaeumában” emberáradattá nő s ostromolja a nemzet fejlődésének gátját, a hatalmat, hogy legyen béke, szabadság és egyetértés!

Legyen felelős miniszterium és évenkénti országgyűlés Budapesten!

Legyen törvény előtti egyenlőség, közös teherviselés, nemzeti őrsereg, esküdtsek és nemzeti bank!

A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, a politikai statusfogyók boesájtassanak szabadon s legyen unió Erdély és Magyarország között.

Aztán mint a gályát szakította ár megindul, s bár szurony és ágyú fenyegeti, kezében egyedüli fegyverével, a 12 pontos programmal s a „Nemzeti dal”-lól összetörni a szellemi haladást gátló bilincseket s hatalmának első művéről, a szabad sajtó első termékéről a „szívek dalos madara” diadaltól ragyogó arccal kelti szárnyra a lelket megrázó riadót:

„Talpra magyar!”

Mely szózatra „mintha a felhők... villany-szikrákat szórának, mintha a kebel gyuanyaga egyszerre lángba csapott volna:” olyan egetverő s sokaság lelkesedése, a költőkirályllyal együtt dörögött esküje:

... hogy rabok tovább nem leszünk.”

A szívekbe dobott üszök rettentő lánggal lobog.

A föltámadt néptenger szilaj hullámokat vet, mely magával ragadja a hatóságokat, megnyitja a börtönöket, eltöri cenzurát, diadallal viszi haza „a békés forradalom” első tavasz virágát s a „nagy nap” koronája gyanánt, a „közönségi bizottmány” tagjai a muzsák hajlékában áldozó népek határtalan lelkesedés közt hirdetik ki a hatalomnak a nemzet kívánságait jóváhagyó határozatát.

S midőn mint a futó tűz terjed el a hír, hogy a bécsi nép a barrikádokról védi jogait s Metternich és Apponyi megbukott, ezek ajkán fölhangzik a sohajszerű ének;

„Meghalt a eselszövő...”

Isten áld meg a magyart.”

Szabadság! a te lángod hatalma nyilvánult meg e „tört láncokon s egygyé forrt szíveken” sugárzó nagy napon, melyen

„Erőszak nem dult, bíbor vér nem ömlött,
Tűz nem rombolt békés házfödelet.”

A te lángod hatalma hozta meg alkotmányunk biztosítékát; a te lángod ereje vetkőztette ki rendi rongyaiból Hungáriát s vetette meg alapját a magyar államnak.

Hosanna neked ragyogó nap, szabadság napja, március idusa, Hosanna neked...

És ime, ez ünnepélyes percben, midőn az emlékeztető világnál láttuk a csodálatos eseményekkel teljes napokat, megemlékeztünk a hőskörrel s rámutattunk azon eszmékre, melyek fölrázták nemzetünket tetszhalott álmából, melyek egy újabb évezredre raktak alapot alkotmányunknak: lelkünket szorongó érzés járja át.

Avagy nem kell-e agódnunk, látva hogy az egyén érdekei háttérbe szorítják a közdolgot, midőn az egyes a közérdek fölé kerül, de nem a szabadság sastollaival, hogy irányt jelöljön, hanem a haszonlesés denevérszárnyaival, hogy kiélje a közjót. Midőn napról-napra látjuk a bűnben születtett sikert, a jognak, igazságnak lábbal tiprását,

A „Hivatalos Melléklet” nélkül.

a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméinek a képzettségük szolgáivá való aljasodását, és látjuk mindezeknek kulminációját, a társadalom jó nagy részénél a szellem rabigába görnyedését?

Valóban! ha meggondoljuk, hogy a vázolt bajokat erkölcsi életünkben az élet legfőbb törvénye, az igazság elve egyenliti ki; ha észleljük, hogy e kiegyenlítősi processust társadalmunk ma már nem tudja napról-napra elvégezni s így az előbb-utóbb bekövetkező leszámolás nagy munkája társadalmunk erős megrázkódtatásával fog végbe menni; ha tekintetbe vesszük ama történelmi nagy igazságot, hogy a társadalom bünei nem vesznek el, hanem összehalmozódnak s bűnhődésük sokszor a késő nemzedékben, de okvetlen bekövetkezik: érezzük, hogy „megnehezült az idők járása fölöttünk” s aggódó sejtelem támad lelkünkben.

Hogy korunk vajudó s az idők méhe ismét terhes a „nagy nap”-okkal.

Vajha e nagy napok vihar nélkül vonulnának el felettünk.

Vajha nemzetünk sorsának intézői megtalálnák az utat, melyen a haladás egy jobb szellem ébredését jeleznék!

E nagy ünnep pedig tartsa mindig ébren lelkünkben a nagy költő mondását: hogy ama halhatatlan eszmék, melyek Magyarország alkotmányát újra feltámasztották, melyek szoros összeköttetésben állanak hazánk örök életével, melyek dicsőségessé tették multját, megtörhetlenné néma akaratját, melyek diadalra fogják vezérelni munkás törekvését: a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméi voltak, mely három szóban most is benne van Magyarország minden feladata.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd elhangoztával Kögl László IV. oszt. tanuló Ábrányi „Március 15” című szép költeményét szavalta el, mely után az ifjúsági dalkör elénekelt a „Szózat”-ot.

Ugyancsak d. e. 9 órakor tartották ünnepélyt a központi áll. elemi iskolában is. Az ünnepélyt itt a Himnuszszal kezdődött, a melyet az iskola énekkara énekelt el. Ezután Lecker János IV. oszt. tanuló elszavalta Petőfi „Talpra magyar”-ját, mely után B a a d e n Károly igazgató lelkes beszédében fejtegette március 15-ének jelentőségét, s a haza iránti szeretetre buzdította a gyermekeket. A kiválóan szép és tartalmas emlékbeszéd mindvégig lebilincselte a hallgatóság figyelmét, utána Rédl Jenő, Grób Ferenc, Szöllőssy Béla, Ormay Lajos és Feimer József IV. B) osztályu tanulók elszavalták Eszényi Sándor „Március 15” című költeményét. Utánok Baráczius József és Battyányi László IV. A) osztályu tanulók, Tóth Kálmán „Kik voltak a honvédek” című költeményét adták elő, amit Perisics Zoltán IV. A) oszt. tanuló szavalata követett. A kis Perisics Tóth Kálmán „Előre” című szép költeményét szavalta el igen talpraesetten. Az ünnepély befejezéséül a tanulók elénekelték a „Szózat”-ot.

Az Eötvös-utcai állami iskolában a Himnusz elneklésével kezdődött az ünnep. Az ünnepi beszédet Bányai Jakab igazgató tartotta s a szép elmélkedés mély hatást tett a fiatalokra. Lewin Sándor, Kolos Fülöp, Tanka József és Oroszi Miklós tanulók sikerülten szavaltak, végül pedig a növendékek elénekelték a szózatot. A legeslegapróbb honfiak és honleánykák is kivették részüket az ünneplésből. Így a Veresné Konth Paula vezetése alatt álló Váralja-utcai állami ovodában március 15-dikét hazafias dalok elneklésével és versek elmondásával ünnepelték a kicsinyek számos szülő és érdeklődő közönség jelenlétében. Igen jól esett látnunk, hogy tót, szerb és német anyanyelvű szülők gyermekei magyar nemzeti színű ruhában voltak jelen, mintegy tüntetve kedves szülőik hazafias érzelme mellett. A jó és gondos óvónéni e szépen sikerült ünnepély előkészületein kívül még nem sajnálta a fáradságot és saját készítményű izletes süteményekkel örvendeztette meg a kicsinyeket, hogy a napot rájuk nézve még izelítően emlékeztessék és kedvessé tegye.

A kaszinóban

A délelőtti ünnepek legkiemelkedőbb része a kaszinó ünnep volt, a melynek pompásan díszített nagy termét szorongásig megtöltötte a diszes közönség, melynek sorában a nagy számú hölgyközönségen kívül megjelent a megyei és városi élet minden kitűnősége.

A délelőtti 11 órakor kezdődő ünnepélyt a Harmonia férfidalkör nyitotta meg a Himnusz elneklésével, a melynek precíz előadásával zajos tapsot arattak.

Utána Franz J. L., a kaszinó igazgatója mondott rövid, de hatásos elnöki megnyitót, amit Machalek Erzsébet kisasszony szavalata követett. A kisasszony Ábrányi Emilnek „A vándormadár” című költeményét szavalta el érzéssel és nagy hatással. Előadását a közönség zajos tapsal honorálta.

Ezután Herr Ödön főgimnáziumi tanár lépett az emelvényre s tüzes, lelkes, eszmékben gazdag beszédet mondott, a melyből a következő részleteket emeljük ki:

Tavaszi virágos palástba öltözött ismét a föld! Imámron 55 éve, hogy az 1848. események

lezajlottak! Egy emberöltő mult el azóta! A magyar nemzet történelméből egy fényes időszak fejezetét futja át képzeletünk, mely lelkesedésünk tüzeit kell, hogy élessze és hazafias érzésünkben fölemlen bennünket. Ekként az ösök nagy alkotásának szellemét saját énkünkbe visszük át. Emlékezzünk! Emlékünnepeit üljük 1848. március 15-ének, annak a napnak, mely nemzetünk életében egy új korszak kezdetét jelenti.

Az 1848-ik évi alkotmányos átalakulásunk korszakos eseményei hosszas küzdelem, kitartó munka s mintegy 25 évig tartó folytonos előkészület eredményei valának ugyan, de közönségesen mégis úgy tartjuk, hogy azok 1848. március 15-én kezdődtek, mert akkor lépett fel tündetőleg a pesti ifjúság a szabadság hatalmas jelszavával; akkor járt fent Bécsben az országgyűlés küldöttsége, hogy a magyar nemzet óhajait V. Ferdinánd király elé terjessze; arra következett az ismeretes törvények megalkotása és királyi szentesítése, mely törvények hazánk alkotmányát az előrehaladott kor kívánalmai szerint módosították, megállapítván a törvény előtti egyenlőséget, az általános adózás elvét, népképvisel. országgyűlés és független felelős magyar miniszteriumot. Meg kell tehát szentelnünk nekünk is ez évfordulót.

Ma, midőn ellenségeink nemzeti önállóságunkat sok alkalommal szinte kihívólag kétségbe vonják, ma, midőn nemzeti önértékünket megáláztatás fenyegeti: felettébb nagy jelentősége van minden nemzeti ünnepnek. Hivatva van az a haza minden igaz fiát egyetértésre, kitartásra, hazaszeretetre buzdítani, hogy e hármias arány védőpajzsán megtörjön minden szennyes hullám, mely bennünket elsöpörni akar. De emlékezésünk és kegyeletünk nemcsak külsőségekben nyilvánkozik meg, hanem talájon az meleg fészekre szívünk, lelkünk legbensőbb rejtekében is.

Idézzük vissza hát lelkünkbe 1848. március 15-két. Merítsünk lelkesedést e gyönyörű korszak eseményeiből! Áldjuk emlékét azon jeles hazafiaknak, kik történelmünk ez emlékeztető napjának eseményeit előkészítették, irányították és ezáltal a késő utódok hazafias érzésének felújítására és táplálására örökké tartó oltárt emeltek.

Azért is apák és anyák, elsősorban hozzátok fordulok! Vegyétek öibe gyermekeiteket és értesítétek meg velők, mit tesz a hazát szeretni, mit tesz a kötelességet becsületesen, hiven és lelkiismeretesen teljesíteni. Tanítsátok meg gyermekeiteket arra, hogy édes hazánkat immáron 1000 éves multjában azok a hazafiak tartották meg, kik a jó igaz és nemes eszmékért lelkesedni és mint ismeretes meghalni is tudtak.

Ébresszük mindnyáján az összetartás érzését, szüntessük meg a pártviszályt és egyenlenséget. Irtuk a félreértéseket, az osztályharcot, az önérték tultengését, a gőgöt, korunk e félszeg kinövésait. Tanuljon mindenikünk a maga hatáskörében élni és dolgozni a hazáért. Lelkesedés a szívben, tudás az agyban, a munkának eszköze a kézben. És akkor legyen hármias jelszavunk:

„A magyar név újra szép lesz,
Múltó régi nagy hírehez!”

Éljen a haza!

A zajos tapsokkal és éljenzéssel fogadott ünnepi beszéd után Bercelly György köz. tanfolyamhallgató szavalta el kiváló előadással Szabolcska Mihálynak a „Hazaszeretetről” című költeményét, amit szintén lelkesen megtapsolt a közönség.

Végül a polgári dalegylet elénekelt a Szózatot s ezzel a szép ünnepély véget ért.

A többi egyesületekben.

A nagybecskerek-i magyar olvasókör ünnepe szintén egyike volt a legszebbeknek. Az ünnepély délelőtti 10 órakor folyt le a kör helyiségében, melyet ez alkalommal nemzetiszín zászlókkal díszített fel. Az ünnepélyen nagyszámú közönség vett részt, mely teljesen betöltötte a kör helyiségeit. Az ünnepély dr. Nagy Dezső elnöki megnyitójával kezdődött. Ezután a polgári iskola énekkara Török Ferenc vezetésével elénekelt Dürner „Vihar” című művét, mely után dr. Hubert Zsigmond mondott nagyhatású alkalmi beszédet. Az ünnepély következő pontja volt Ábrányi Emil „Március tizenötödikén” című alkalmi költeménye, melyet Némethy Alfréd szavalt el lelkes tetszéssel. Az ünnepély befejezéséül a polgári iskola énekkara énekelt a „Szózat”-ot s ezzel a sikerült ünnepély véget ért.

A nagybecskerek-i ifjúsági egyesület az Eötvös-utcai iskolában levő helyiségében szintén lelkes ünnepélyvel ülte meg március 15-ike emlékét.

Az ünnep Bányai Jakab igazgató szép megnyitó beszédével kezdődött, amit Maier János szavalata követett. Petőfi „Nemzeti dal”-át szavalta el hatásosan. Ezután B a a d e n Károly iskolaigazgató méltatta a nagy napot kitűnő beszédében. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Opolczér Jenő Tóth Kálmánnak „Előre” című versét, Brunet Géza pedig Pósa Lajosnak „Márciusi ifjúság” című versét szavalta el szép sikerrel.

Végül az ifjúsági egyesület dalárdája Oszte Béla kitűnő vezetése mellett elénekelt a Himnuszot.

A köz. tanfolyamhallgatók ünnepe.

A délutáni ünnepek kiemelkedő pontja a nagybecskerek-i köz. tanfolyamhallgatók ünnepe volt, melyet fél 4 órakor tartottak a felső kereskedelmi iskola dísztermében.

A tágas teremben szinte egymás hátán szorongott a közönség, amely mindvégig lelkes figyelemmel kísérte az ünnepi előadásokat.

Az ünnepet Szilágyi Albert köz. előadó nyitotta meg a következő beszéddel:

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim!

Összejöttünk: erőt meríteni a jelennek, reményt a jövőnek a mult idők történetéből.

Összejöttünk: szívet, lelket acélozni a honszerelem kohójában; koszorút fenni az emlékezés, hála és szeretet virágaiból a nagy idők és nagy emberek emlékének.

Összejöttünk: emlékezni daliás időkről, daliás idők szülte nemzeti eszmékről:

Nemzeti önérték, égő honszerelem, tettekre kész hazafiság napjának évfordulóján: Március idusán!

Nagy idők hajnalhasadása, beszélő tettek kezdete e nap!

Tanuljunk hős apáink magasztos lélekemelő hazafiságától mi is hazafiságot. A mai nap arra való! Eszmékért küzdöttek ők, eszmékért, melyeket az Isten minden ezerév számára csak egyszer teremt.

Emlékezzetek reájuk a hős apákra, a nemzeti eszmékre.

Emlékezzetek a multakról kegyelettel, gondoljatok a jövőre reménységgel!

Életet és vagyont áldoztak apáink március idusának eszméiért! Mesébe illő csodás tetteket vittek véghez a jövő nemzedékért.

Szadságért küzdöttek, szolgásgot szereztek. De csak rövid idejű szolgásgot.

Eszméik, melyekért szívük vérért onták, mégis győztek!

Most rajtunk a sor, hogy a győzelem teljes legyen!

Emlékezzünk e napon apáink hősi küzdelmeiről.

Tegyük le méltó kegyelettel sirhalmaikra hálánk koszoruit.

Megérdemlik ők: az apák, a szabadságharcosok.

Tépjétek le a föld összes virágjait s hintétek mind sirhalmaikra.

Nem sokat tettetek!

Szedjétek le az ég összes csillagait: rakjátok sirjaikra, föléjük a napot és holdat: minden sok fényesség elhalványul az ő dicsőségük mellett.

Dicsőségük titka, hogy nemzeti eszmékért férfias küzdelmekben vérkeresztben mentek keresztül, mártírhált haltak.

Nemzeteket mozgató nagy eszmék honszerető hősei voltak ők.

Legyünk mi is méltó unokáik.

Fogadjuk szívünkbe a nemzeti eszméket, a szabadságszeretetet, őrizzük ott és védjük meg észak dermedtő hidege és dél perzselő napja ellen.

Ragyogó emlékünnepe legyen mindnyájunknak tanítómestere, a kötelességek teljesítésében a haza iránt!

Forrjon össze a dicső mult a dicsőbb jövővel e nap emlékében.

Legyünk e nap hagyományaihoz méltóan mindnyáján, kik e hazát lakjuk, szülőanyánknak tekintjük, egyek a hazaszereteten, egyek a testvéri szereteten.

Ez lesz legszebb apoteozise a március idusán testet öltött eszméknek! Szívükből üdvözlöm a megjelent diszes vendégkoszorút s a magyarok istenének áldását kérve mindnyájunkra, az ünnepélyt megnyitom.

A szép gondolatokban bővelkedő beszédet zúgó éljenzés és taps követte, a melynek lecsüdesültével Szűcs Andor tanfolyamhallgató cimbalmon pompás előadással eljátszotta Rákócy kesergőjét, majd a tanfolyamhallgatók zenekara Bercsényi dalát adta elő nagy hatással.

Ezután Ardeleán Pantaleon tanfolyamhallgató szavalta el nagy tetszéssel Ábrányi Emilnek „Az erős hit” című költeményét, majd Szolnaya Dénes tanfolyamhallgató felolvasta Ardeleán Pantaleon sikerült fejtegetéseit március 15-ikéről.

Utána Bercelly György tanfolyamhallgató a következő rövid, de tartalmas beszédében emlékezett meg márciusi események jelentőségéről:

Emlékezzetek meg a régiokről! Emlékezzünk meg az 55 év előtt történetekről! Idézzük lelki szemeink elé — az ifju csoportot, akik lángoló hazaszeretettel telt szívvel teszik a szent fogadalmat: „A magyarok istenére esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!”

S e ige szállt szájról-szájra, bokron, erdőn, pusztán, folyón-vizen, százezerek ajkán viszhangozott e szózat; százezerek szívét, fődte azt daróc avagy bársony! reszkettette meg édes borzongással — buzdította rettenthetlen bátorságra.

Hazám nagy fiai! Ti! akik nekünk érdemtelien utódoknak, forró hazaszeretettől buzgó véretekkel öntöztétek e szép haza földjét, utat törtétek nekünk, hogy a porból felemelkedhessünk! Meg-

mutattatok az ösvényt — melyen haladunk kell! megtanítottatok, miképpen cselekedjünk nehéz napjainkban! által tettétek sziveinkbe az erényt, vért és éltet áldozni — ha kell a honért!

Nagy emlékeitek, szent hagyományaitok, nem mosódtak ki sziveinkből! ott él az, s élni fog örökké!

Testvéreim! Hazám ifjusága.

Ragogyon előttünk mindég ez a példa! hirdesse azt a nép ajaka, oktassa a gyermeket — az apa úgy mint anya! S ha a balsors netán — ismét veszélybe döntené szép hazánk; emlékezzünk vissza hős elődeinkre! ne legyünk rosszabbak mi sem soha!

Mert ha váll vállat vetve, mindég egyek leszünk, Jöjjön bár sorscsapás, nem kell félni nemzetünk! De sujsza az Eg ura!
Aki magát magyarnak vallja,
S a zászlók alá menni nem akar —
Ha szép hazánkba hangzik: „Talpra magyar!”

A lelkes megemlékezést zajos taps követte, a mire végezetül a tanfolyamhallgatók zenekara előadta a Rákóczy-indulót nagy hatással, Ripka Imre karmester kiváló vezetésével.

Felső-Muzslyán.

Felső-Muzslya magyar népe nagy ünnepélyességgel ülte meg március 15-dikét. A lakosság apraja nagyja, aki csak tehetett, részt vett az ünnepen. Az elemi isk. növendékei, az ifjúsági egyesület, a gazdakör, az előljáróság nemzeti-színű zászlókkal zeneszó mellett gyülekezett és vonult a templomba.

A templomból nagymise után zenekíséret mellett a községháza előtti szabad térre vonult, az ünneplő közönség, hol énekek, a nap jelentőségét dicsőítő, gyújtó, erős hazafiságtól áthatott beszédek és szavatok hangzottak el, melyeknek minden számát lelkes éljenzésekkel fogadott a közönség. A két ezeret is meghaladó hallgatóság éljenei szinte menydörgésszerűen hangzottak. Az ünnepély rendezése Szegfű Lajos állami tanító, ifjúsági egyesületi igazgató hazafias lelkesedését és fáradhatlan buzgalmát dicséri. Megnyitót Szegfű Lajos áll. tanító mondott, a Himnusz, Tavasz elmúlt, Kossuth-nótát és Szózatot az ifjúsági egyesület énekkara énekelte Szegfű Lajos ifj.-egy. igazgató vezetése mellett. Az ünnepi beszédet Bodó Sándor gazdaköri elnök mondotta. Szavaltokat Szamary János, Fekete András és Borbély Pál ifj. egyesületi tagok mondottak.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1³⁰ órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán ma visszaérkezett nagybecskerekre.

— **József főherceg köszönete Torontálvármegyének.** Ismeretes, hogy Torontálvármegye törvényhatósága legutóbbi rendkívüli közgyűléséből kifolyólag felirathat üdvözölte József főherceget hetvenedik születésnapja alkalmából. A feliratra József főherceg most a következőkben válaszolt:

Fogadja Torontálvármegye közönsége legbensőbb és legőszintébb hálámat azon szívélyes üdvözléséért, melyekkel hetvenedik születésnapomra meglepett s a melyek szívem mélyében élénk visszhangra találtak és legyen meggyőződve igaz ragaszkodásom érzelméről, melyekkel maradok Fiume, 1903 március 5.

József főherceg.

— **A jövedéki bizottság ülése.** Ma délután 3 órakor a városházán dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével jövedéki bizottsági ülés volt.

— **A földmívelési miniszter adománya a vadászegyesületnek.** Darányi Ignác földmívelési miniszter a nagybecskereki vadászegyesületnek nyolc darab fácán tyukot és két fácán kakast adományozott, a melyet szombaton bocsátottak ki az erdőben.

— **Köszönet.** A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet 20 koronát adott a nagybecskereki ezredéves emlék szeretetház céljaira, miért itt is köszönetét nyilvánítja Szalay József.

— **A nagybecskereki kereskedőifjak közgyűlése.** A nagybecskereki kereskedőifjak egyesülete tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlését Löw Kálmán elnöklésével. Löw Kálmán elnök mindenekelőtt lelkes szavakban megemlékezik március idusáról s kéri a titkárt, hogy jegyzőkönyvében e napról behatóan emlékezzen meg. Miután jegyzőkönyvhitelesítőkné megválasztották: Deutsch Márton és Temmer Sándort, Schösz Arthur egyleti titkár beszámol a tisztikar múlt évi működéséről s kimerítően írja le az

egylet 1902. évi életfolyását. Minthogy a pénztárnok nem volt jelen, a titkár felolvassa az 1902. évi zárszámadást, vagyonskimutatást s előterjeszti az 1903. évre szóló költségvetést, amit a közgyűlés tudomásul vesz és a tisztviselői karának megadja a felmentvényt. Ezután a választások következtek, melyeknek eredménye ez: Ügyész: dr. Milich Jakab, könyvtáros: Weisz Zoltán, a választmány kibővített: rendes választmányi tag: Fischer Emil, Gyurák Mátyás, Kovács Andor és Stark Vilmos, póttagok: Preisz Béla, Kohn Sándor, Franck Márk, Boskov Zsiva, Kövesi Emil és Oesterreicher Béla. Elhatározta a közgyűlés, hogy az egylet helyiségében felolvasásokat rendezzenek s az elnök vállalkozott is rá, hogy az első felolvasást a jövő vasárnap délután ő tartja. Megbizta végül a közgyűlés az egylet választmányát, hogy foglalkozzék az állásközvetítés intézményének a kereskedelmi alkalmazottak részére való megvalósítása érdekében. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Az állatár megzúnt.** Ismeretes, hogy a legutóbbi országos vásár mennyi kellemetlen következzel járt, mert Ittvárnok község egyik pusztáján egy darab gyógyulófélben levő ökör volt s e miatt a község zárt vészterületnek nyilvánított, s így az egy járásban levő Nagybecskereken sem lett volna szabad a vásárt megtartani. Azidőtől kezdve a keddi hetivásárokat sem lehetett Nagybecskereken megtartani, ami szintén súlyosította a gazdasági helyzetet. Csütörtökön, e hó 12-én végre lejárt az Ittvárnok községére kiszabott záridő, még pedig azért, mert újabb betegedés a törvényesen elért határidőn belül nem történt. Ezért a központi járás főszolgabírói hivatala, a járási állatorvos jelentése alapján, a mai napon bejelentette az alispánnak, hogy a zár és az ebből folyó korlátozó intézkedések megszüntethetők s így végre városunkban megtarthatják a heti állatvásárokat. Dr. Perisics Zoltán polgármester ez ügyben ma délután a vármegyénél járt s megkérte dr. Vinczehid Ernő alispáni helyettesét, hogy az összes illetékes hatóságok értesítsenek arról, hogy a holnapi hetivásár megtartását már misem gátolja meg.

— **Lakások az ovodában.** Vettük a következő sorokat:

Tekintetes szerkesztő ur! A „Torontál” 59-ik számában „Lakások az ovodában” címen egy közlemény jelent meg, melynek állításait kellő értékre leszállítandó, kénytelen vagyok a következőket kijelenteni: a) Nem való az, hogy „a városi építési bizottság az ovoidaépületek megtekintésekor a — vezetésem alatt álló — Boldogasszony-utcai ovoidában számos rendtelenségnek jött nyomára”, mert ha ez való, úgy hiszem, azzal engem illetékes felettes hatóságom utján első sorban értesítettek volna. b) Nem való az: hogy „dr. Perisics Zoltán polgármester a többek között azt tapasztalta, hogy a tisztán ovoidai célokra berendezett épület több helyisége lakásokká van berendezve, a melyekben több család lakik s ezek részint lakbért fizetnek, részint más ellenszolgáltatást nyújtanak” nekem, mert „a tisztán ovoidai célokra berendezett épületnek” egyetlen helyisége sincs — és nem is volt soha — lakásokká berendezve és így rendeltetési céljától elvonva, nem fizetett azért nekem senki bért, de nem teljesített más ellenszolgáltatást sem. ebből mindössze anyai a való, hogy: én a város által részemre annak idején kijelölt és rendelkezésemre bocsájtott 3 szoba, egy konyha, egy éléskamra és egy faskamrából álló magánlakásomból saját részemre nappali tartózkodásra egy utcai szobát berendeztem: saját személyi és vagyoni biztonságom tekintetéből pedig a megmaradt két szobát, konyhát és éléskamrát egy tisztességes fiatal párnak adtam bérbe; bérbeadtam ezenfelül a saját költségemen lakhatóvá tett faskamrát is, miután előbb azt egy takaréktüzhelyivel is felszereltem. Egy szoba és egy konyha dajkalakásul lett nekem átadva és ebben tényleg ma is a dajka és hozzátartozói laknak. Mindezt azonban nem titokban tettem, mert ehhez a gondnokság elnökének engedélyét megkaptam, de különben is abban a véleményben vagyok, hogy az én lakásom felett rendelkezni egyedül nekem van jogom. c) Nem való az sem, hogy „a polgármester kérdőre vonta azért az ovónót, ki különböző mentőket hozott fel”, a miket azonban figyelembe venni nem lehet, mert engem sem a kérdéses alkalomkor, sem máskor sem a polgármester ur, sem bárki más kérdőre nem vont; mert különben nem különböző mentéseket, a miket figyelembe venni nem lehet, hoztam volna fel, hanem igyekeztem volna eljárásomat megindokolni épen úgy, a mint azt ezuttal teszem, annál inkább, mert cselekményem nem volt titok, s mert a sajátom felett rendelkezvén szabálytalannak sem tekinthető: végre: d) Nem való az, hogy a városi tanács azt határozta: „hogy az ovoidában lakó idegen családokat legrövidebb idő alatt kiköltözteti, Kiss ovónó ellen pedig panaszt emel a tanfelügyelősnél”; mert illetékes helyről nyert

felvilágosítás szerint, a tekintetes tanács akként határozott, hogy felhív engem, hogy a lakóknak mondjak fel és erről a tanfelügyelőséget értesít. Mindezt a „Torontál” 60. számában megjelent helyesbítés után is kötelességemnek tartom a tanfelügyelőség útján a rosszul informált nagyközönségnek — saját reputációm megóvása okából — tudomására hozni. Tisztelettel Kiss Sarolta állami ovónó, a Boldogasszony-utcai óvó vezetője.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 16-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, március 16.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen folytatta az ujonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Napirend előtt az elnök meleg szavakban elparentálja a tegnap elhunyt Molnár Józsiás képviselőt és emlékét jegyzőkönyvileg megörökíti.

Azután áttértek a napirendre, melynek során Bolgár Ferencz beszélt nagy hatással a javaslat mellett s miután fejtegette a volt nemzeti pártnak katonai programját, a két éves katonai szolgálatot követelte. A javaslatot elfogadja.

Utána Sebess Dénes beszélt a javaslat ellen.

A közös hadügyminiszter Budapesten.

Budapest, március 16. (A „Torontál” eredeti táv.) Pittreich lovag, közös hadügyminiszter ma délelőtt magánkihallgatáson volt a királlyal. Utána meglátogatta Fejérváry Géza báró honvédelmi minisztert.

Elhunyt képviselő.

Budapest, március 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Molnár Józsiás Kézdivásárhely város függetlenségi párti képviselője, tegnap délután 67 éves korában meghalt. A boldogult, ki a székelység ügyeinek lelkes szószólója és védelmezője volt, minden pártnál köztiszteletben állott. Halála élénk részvétet kelt mindenfelé.

A német császár Rómában.

Budapest, március 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Rómából jelentik, a német császár római útjára vonatkozólag megállapították, hogy Vilmos császár május 2-án érkezik Rómába s 6-ikáig marad ott, mely idő alatt, több nagyszabású ünnepély lesz.

Tűz a nemzeti lovardában.

Budapest, március 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délben hangos kiáltások verték fel az Eszterházi-utca csőndjét.

— Eg a nemzeti lovarda! kialtozták a járókelők és csakugyan nagy füst kíséretében hatalmas lángok csaptak fel a nemzeti lovardából. A vészhirre csakhamar minden oldalról vágattak a tüzoltók a lovardához, ahol kiderült, hogy csak a lovardának egyik istállója ég. Tegnapelőtt a lovarda istállójának padlására felhordott 24 koesi széna gyulladt ki s ez óriási lánggal égett. A tűz pusztításától erősen feltették a lovarda épületét, a szomszédos Károlyi- és Festetich-palotákat, de a tüzoltók minden erejüket megfeszítették, hogy a tüzet lokalizálják. Ez sikerült is, az istálló teteje azonban a nagy mennyiségű szénával egyetemben, a tűz martaléka lett. A tüzet valószínűleg vigyázatlanság idézte elő, beszélnek azonban gyújtogatásokról is. A vizsgálat folyik.

Határidő-üzet.

Budapest, március 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak kisebb-nagyobb mértékben csökkentek. Délzáratkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.51—7.52
Buza júliusra	7.44—7.45
Buza októberre	7.44—7.45
Rozs áprilisra	6.69—6.70
Tengeri (májusra)	6.13—6.14
Tengeri (júliusra)	6.23—6.24
Zab (áprilisra)	6.02—6.03

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Torontárvármegye zombolyai járás főszolgabírójától.

1613/1903. szám.

235-3.3

Pályázati hirdetés.

Zombolya községben üresedésben levő községi szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerű kérvényüket erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve hozzám folyó évi április hó 11-éig betérjesszék, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A községi szülésznő évi fizetése 240 korona, ezenkívül minden szülésnél való közreműködésért és a gyermekágyasnak 8 napi ápolásáért jómóduaktól 4 korona, kevésbbé jómóduaktól 2 korona díjat szedhet. A községi elöljáróság által szegényeknek nyilvánítt szülönőknél ingyen tartozik eljárási.

Zombolya, 1903. évi március hó 12-én.

Fóris,
főszolgabíró.

Bácsföldvári ármentesítő társulat.

72. sz. 1903.

242-1.1

Pályázati hirdetés.

Az újonnan szervezett „Bácsföldvári ármentesítő társulatnál” az igazgató-főmérnöki állás betöltendő lévén, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket a társulat választmányához Bácsföldvárra 1903. évi április hó 1-ső napjáig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételét nem fogadjuk.

Pályázhatnak magyar állampolgárok, kik a kir. József-műegyetemen mérnöki oklevelet nyertek, vagy oklevelük honosított és visszabályozási vagy ármentesítési építkezéseknél töltött legalább két évi gyakorlatot igazolni képesek.

A társulati igazgató-főmérnök javadalmazása áll:

1. 3200 korona évi fizetés;
2. 800 korona évi lakbér és
3. 2000 korona évi napidij és uti-átalányból, melyek és pedig az évi fizetés havi előleges, a lakbérilletmény negyedévi előleges, a napidij- és uti-átalány havi utólagos részletekben fizetetik ki a társulat pénztárából.

Ezen napidij és uti-átalányon kívül az igazgató-főmérnök a társulat területén belül napidijakat és utiköltséget nem számíthat fel; a társulat területén kívül végzendő utazásoknál felszámítható napidijak és utiköltségek pedig a később megalkotandó illetményszabályzatban állapítatnak meg.

Ha a bácsi-tiszai ármentesítő társulat bács-petrovoszello-ó-becsei és óbecse-bácsföldvári öblözetét az imént szervezett Bácsföldvári társulattal egyesítenék, a társulat székhelye Ó-Becse lesz, az igazgató-főmérnök a megnagyobbodott terület címen díjainak felemelését nem igényelheti.

Bács-Földvár, 1903. évi március hó 14-dikén.

Dr. Ivanovits Iván s. k.,
társulati elnök.

A Váraljai-utcában
egy magános lakás,
mely áll 5 szoba, 2 konyha,
pince, kert, udvar s más
helyiségekből, f. évi május hó
1-étől bérbeadandó.

Bővebbet
Török Péter,
városi kiadónál.

240-3.2

A „Bégaszentgyörgyi községi takarékpénztár” mint egyéni cég 1902. évi zárszámadása.

Pénztári forgalom:

Bevétel: Korona 1,729 273-21.

Kiadás: Korona 1,719.384-20

Vagyon.	Zármérleg.	Teher.	
Pénzkészlet 1902. év végén	9889 01	Alaptőke	80000 —
Váltó-állomány	257940 —	Tartartalékalap	36273 76
Gíró-számla	511 58	Különleges tartalékalap	1200 —
Folyó számla	9087 50	Betét és tőkésített kamat	220713 46
Értékpapír-számla	980 —	Visszszámítási váltók	50045 —
Leltár érték	579 46	Átmeneti kamat	3755 09
Ingtalan	4594 27	Tiszta nyeresemény	5423 83
Községi kölcsön	6188 -0		
Betét a Torontáli hitelbanknál	67033 43		
Bepereelt követelések	29391 17		
Követelés Jarkováci takarékpénztárnál	17266 52		
	403411 74		403411 74

Tartozik.

Nyereség- és veszteség-számla.

Követel.

Visszszámítási váltókamat	649 81	Kamatokban	25688 —
Alaptőke szaporítás utáni törlesztés	3312 50	Betéti kamatban	633 43
Üzleti költség	3063 66	Különléte bevételek	2251 07
Közterhek	1794 51		
Tisztviselők fizetése	3000 —		
Betéti kamatok	9811 98		
Betéti kamatadó	980 82		
Jótevény adakozás	500 —		
5% leltár leírás	30 39		
Tiszta nyeresemény	5423 83		
	28572 50		28572 50

Kelt Bégaszentgyörgyön, 1902. évi december 31-én.

Az igazgatóság:

Orsó Gáspár. Moldován Száva. Zacharias Ferencz.
Keller József. Krescul Milivoj. Bolyácz Toma. Luts József.
Stockner Péter. Katits Nikola.

Ezen zármérleg-, nyeresemény- és veszteség-számla az üzleti könyvekkel összehasonlítván, a pénztár megfelelően megvizsgáltván, az utóbbi rendben levőnek, a könyvek pedig helyesen, a törvény szerint vezetetteknek, hogy jelen zármérleggel, mint nyereség- és veszteség-számlával megegyezőknek találtattak.

A felügyelő-bizottság:

Groszmann Zsigmond. Boksán Átya.

Kindl Pál.

2. kgy. 12. 1903. szám.

Felolvastatott, átvizsgáltatott és mint helyes, egész terjedelmében elfogadtatott. Kelt Bégaszentgyörgyön, a községi képviselőtestületnek 1903. évi március hó 11-én tartott közgyűléséből.

Orsó Gáspár, jegyző.

Hitelesítették:

Moldován Száva, bíró.

Luts József,

Katity Moja,

képviselőtestületi tagok.

244-1.1

Meghívó.

A Torontál-Szécsányi községi hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

rendes közgyűlést

1903. évi március hó 25-én délután 3 órakor a község házában tanácsstermben tartja meg, melyre a l. tagokat az alapszabályok 35. §-a értelmében van szerencsénk meghívni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzletéről.
2. Zárszámadások betérjesszése és a felmentvény megadása.
3. A tiszta jövedelem felosztása iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság 3 tagjának választása.
5. A felügyelő-bizottság választása.
6. Az alapszabályok módosítása.
7. Netáni indítványok.

1902. évi december 31-én a tagok száma 377, üzletrészeinek száma pedig 830 volt; az év folyamán belépett 37 tag 77 üzletrészszel, kilépett 3 tag 4 üzletrészszel.

245-1.1

Az igazgatóság.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekén.

● Csernovics-utcai házamat ●
azonnal eladom, cserébe vagy
bérbe adom.

Bővebbet Dr. Dimitrievits Izidor háztulajdonosnál. Ugyanott csinos egyfogatú kocsit lóval eladó.

241-3.2

Nyomdász-
tanulónak
jó házból való flu felvétetik.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

27-x.25